

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Ekokymppi

Yleistä

- perustettu 2001, aloitti toimintansa 2002
- 9 jäsenkuntaa: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala
- asukasmäärä 31.12.2013: 79 984
- toimialueen maapinta-ala: 21 494 m²
- henkilötyöpanos 2013: 17 htv
- järjestää asuin- ja lomakiinteistöjen jätehuollon
- neuvoo ja tiedottaa
- hoitaa jätehuollon viranomaistehtäviä
- toimii itsekannattavuusperiaatteella

Tavoitteet

- jätehuollon toteutus jätelain mukaisesti
- jätteiden hyödyntäminen valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti
- jätemäärän ja jätteen haitallisuuden vähentäminen neuvonnan ja tiedotuksen keinoin

Toimintapolitiikka

- toimintaa ohjaavat missio, visio ja arvot
- henkilöstö sitoutunut tavoitteiden saavuttamiseen
- avaintekijät: laatu, näkyvyys ja rooli julkisena palveluntarjoajana

Hallinto

- korkein päätösvalta yhtymäkokouksella
- toimitusjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta ja laatii strategiset suuntaviivat, jotka hallitus hyväksyy
- yhtymähallituksen toimikausi kaksi vuotta, tarkastuslautakunnan neljä vuotta

Organisaatio

Tunnuslukuja

Jätemääriä	2013	2012	yksikkö
Kok.jätemäärä	92 152	58 614	tonnia
Loppusijoitettava jäte	69,4	163,2	kg/asukas
Sekal. yhdyskuntajäte REF-jalostukseen	161	72	kg/asukas
Energiajäte	42	32	kg/asukas
Biojäte	102	92	kg/asukas
Paperi, kartonki	58	52	kg/asukas
Metalli	16,7	9	kg/asukas
Lasi, keramiikka	7,8	5,1	kg/asukas
Vaarallinen jäte	11,8	12,1	kg/asukas
Sähkölaitteet	9,3	8,6	kg/asukas

Jätteen hyödyntämisaste	94	78	%
-------------------------	----	----	---

Ympäristö	2013	2012	yksikkö
Biokaasu, talteenkerätty	1 032 280	984 305	Nm ³
Biokaasun metaanipitoisuus	50	59	%
Biokaasu, soihtupoltettu	980 000	940 000	Nm ³
Biokaasu, hyödynnetty	52 280	44 305	Nm ³
Hyöd. kaasun energiamäärä	280	235	MWh
Soihtupoltetun kaasun energiamäärä	4,6	4,9	GWh
Metaani ilmakehään	592	640	tonnia

Talous	2013	2012	yksikkö
Toimintamenot	4 345 452	4 071 363	€
Toimintatuotot	5 179 161	4 707 804	€
Toimintakate	833 709	636 441	€
Vuosikate	705 048	463 295	€
Tilikauden tulos	305 297	79 526	€
Jätehuollon kustannukset	54,33	50,46	€/asukas

Kierrätystä Kurren kanssa

Ekokymppin kierrättäjäorava, Kurre Kainuulainen, on ollut positiivisesti esillä koko toimintavuoden. Kurre on osallistunut erilaisiin tapahtumiin aktiivisesti ja esiintynyt jopa televisiossa. Runsas näkyvyys on poikunut paljon pyyntöjä vierailulle kouluihin ym. tilaisuuksiin. Kurre on osoittautunut pidentyksi kaveriksi myös sosiaalisessa mediassa ja kokonaisuutena mukavaksi Ekokymppin maskottihahmoksi. Hyvä Kurre!

Kierrätyksen ja hyötykäytön näkökulmasta vuosi oli myös ennätysellinen. Seka- ja energiajätteen murskauslaitos toimi moitteetta koko vuoden, ja materiaalisaanto oli hyvä. Käsittelyistä jätteistä vain vajaa 3 % päätyi loppusijoitukseen. Pienillä muutoksilla rakennusjätteen ja lajitteluasemien jäte-erien käsittelyssä pääsemme varmasti lähelle tiukentuvaa määräystä, joka koskee loppusijoitettavan jätteen laatua. Vuoden 2016 alusta saa kaatopaikalle loppusijoittaa vain sellaista jätettä, jonka orgaanisen aineksen osuus on alle 10 %.

Ekokymppi ryhtyi ylläpitämään uudistuneen jätelain mukaisesti sakokaivorekisteriä. Tietoja saatiin mukavasti kunnista ja yrittäjiltä sekä erillisellä kyselyllä kiinteistön omistajilta. Pienillä täydennyksillä rekisteri saadaan käyttöön tulevan vuoden aikana. Ratkaisuja etsittiin myös kunnallisten jätevesipuhdistamoiden ylijäämälietteen käsittelyyn. Ensisijaisesti puhdistamolietteen pyritään käsittelemään Kainuun alueella, ja siten myös siitä saatava hyöty jäisi alueelle. Lopullista ratkaisua käsittelymenetelmästä ja paikasta ei vielä ole kuitenkaan tehty.

Uudessa jätelaissa säädettiin pakkausjätteille ns. täysi tuottajavastuu. Tämä uhkaa kuitenkin vesittyä palvelujen saataavuuden osalta, koska tuottajat ovat haluttomia ylläpitämään yhtä laajaa keräysverkostoa kuin kunnat ovat pitäneet. Tuottajayhteisöt saivat lisäksi aikaan lakimuutoksen, jolla keräysvelvoitteen järjestämistä lykättiin vuoden 2016 alkuun.

Vuoteen mahtui paljon hyviä hetkiä ja tapahtumia, joista kiitos kuuluu Kurrelle, Ekokymppin henkilöstölle ja toiminnassa mukana oleville yhteistyökumppaneille sekä ahkerasti kierrättäville kuntalaisille.

Jukka Oikarinen, toimitusjohtaja

"Vuoteen mahtui paljon hyviä hetkiä ja tapahtumia, joista kiitos kuuluu Kurrelle, Ekokymppin henkilöstölle ja toiminnassa mukana oleville yhteistyökumppaneille sekä ahkerasti kierrättäville kuntalaisille."

Palvelut

KERÄYS JA KULJETUS

Ekokymppi järjestää eri jätelajien kuljetukset jatkokäsittelyyn omilta keräyspaikoiltaan (ekopisteiltä, lajitteluasemilta ja aluekeräyspisteiltä). Asuinkiinteistöt ja julkisten toiminnan kiinteistöt sopivat itse jätteenkuljetuksesta jätahuoltoyrityksen kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus).

Ekokymppin strategian perusta on syntypistelajittelu - jätteet lajitellaan heti niiden syntypaikalla voimassa olevien jätahuoltomääräysten mukaisesti.

Palvelutason kuvaus

Kiinteistökohtainen keräys (kotitaloudet ja vapaa-ajan asunnot)

- 22 200 omakotitaloa
- 20 000 asunto-osaakeyhtiön huoneistoa
- 11 600 loma-asuntoa

Jätahuoltomääräysten mukaan vähintään neljän asuinhuoneiston kiinteistöllä on oltava erilliset astiat biojätteelle, sekajätteelle ja energiajätteelle. Tätä pienemmillä asuinkiinteistöllä tulee olla erilliset jätelaastiat biojätteelle ja sekajätteelle. Paperi-, kartonki-, lasi- ja metallijäte vietään Ekokymppin ekopisteille ja vaaralliset jätteet lajitteluasemille. Loma-asukkaat kompostoivat biojätteensä ja vievät sekajätteensä Ekokymppin aluekeräyspisteelle tai hankkivat mökille oman jätelaastian. Ekopisteet ja lajitteluasemat palvelevat myös loma-asukkaita.

Ekopisteet, 65 kpl

Useimmilla ekopisteillä kerättäviä jätelajeja ovat paperi, kartonki, lasi, metalli ja tekstiili. Astioiden tyhjennykset ja ekopisteiden kunnossapitopalvelut ostetaan kilpailutettuina eri palveluntuottajilta. Tekstiilijätteen keräyksen ja kuljetuksen jatkokäsittelyyn hoitaa valtakunnallinen UFF-yhdistys.

Toimintavuonna Kuhmon keskustaan (S-Market) rakennettiin uusi syväkeräysekopiste. Samalla kaupunginvarikon ekopiste poistettiin käytöstä.

Aluekeräysverkosto, 134 kpl

Haja-asutusalueella sijaitsevat aluekeräyspisteet ovat asumisen syntyvän sekajätteen keräyspisteitä, joihin käyttöoikeus on vain aluekeräysmaksun maksavilla talouksilla. Osalle aluekeräyspisteistä voi tuoda sekajätteen lisäksi keräyspaperia. Paperinkeräyksestä vastuussa oleva Paperinkeräys Oy poisti toimintavuonna seitsemältä aluekeräyspisteeltä paperinkeräyslaatikot. Ekokymppi muutti vapautuvat paperiastiat sekajätteen keräysvälineiksi, millä parannettiin sekajätteen vastaanottokapasitettia

Lajitteluasemat, 8 kpl

Lajitteluasemat ottavat vastaan vaarallista jätettä, hyötykäyttöön kelpaavaa jätettä ja sekajätettä. Seka- ja energiajätettä lukuun ottamatta jätteiden tuominen on pienierissä maksutonta kuntayhtymän alueella sijaitseville asuinkiinteistöille. Asemat ovat avoinna kahtena päivänä viikossa. Aukioloaikoja lisätään kesäkuukausina.

Sähkölaitteiden ja paristojen keräykset ja keräyskampanjat

Sähkölaitteiden ja paristojen keräykset ovat tuottajan vastuulla. Kainuussa sähkölaitteiden keräyspisteet sijaitsevat pääosin lajitteluasemilla ja paristonkeräyspisteet paristoja myyvissä liikkeissä.

Toimintavuonna Otanmäen ja Vuolijoen taajamissa järjestettiin keuhkollä, kesällä ja syksyllä vaarallisen jätteen ja sähkölaitteiden keräys. Myös Kajaanin Prismän ympäristöpäivillä järjestettiin jokapäiväiseen tapaan vaarallisen jätteen keräys.

Yhteistyökumppanina apteekit

Toiminta-alueen apteekit vastaanottavat kotitalouksien lääkejätteet.

Keräyspisteet ja vastaanottoasemat 2013	Palvelu	Määrä	Maksu	Jätelaji
 ALUEKERÄYSPISTEET	- kuntayhtymän ylläpitämiä asumisessa syntyvän sekajätteen keräyspisteitä - käyttöoikeus vain vuosi-maksun maksavilla talouksilla - useimmilla pisteillä myös Paperinkeräys Oy:n järjestämä paperinkeräys, käyttöoikeus kaikilla talouksilla	134 kpl	- käyttöoikeus sisältyy aluekeräysmaksuun, jonka kuntayhtymä vuosittain vahvistaa - paperinkeräyksen kustannukset tuottajan vastuulla	- sekajäte - paperi (paperinkeräys puuttuu seitsemältä aluekeräyspisteeltä)
 EKOPISTEET	- kuntayhtymän ylläpitämiä hyötyjätteiden keräyspisteitä - käyttöoikeus kaikilla kotitalouksilla - lasinkeräyspisteet kauppajen yhteydessä, käyttöoikeus kaikilla talouksilla - Paperinkeräys Oy:n järjestämät paperinkeräyspisteet, käyttöoikeus kaikilla talouksilla	35 kpl 13 kpl 17 kpl	- käyttöoikeus sisältyy perusmaksuun, jonka kuntayhtymä vuosittain vahvistaa - paperinkeräyksen kustannukset tuottajan vastuulla	- paperi ja lasi (2 ekopisteellä) - paperi, metalli ja lasi (yhdellä ekopisteellä) - paperi, kartonki, lasi, metalli, tekstiili/UFF (32 ekopisteellä) - vain paperi (17 pisteellä) - vain lasi (13 pisteellä)
 LAJITTELUASEMAT	- kuntayhtymän ylläpitämiä keräyspaikkoja, joihin voi toimittaa hyöty- ja sekajätettä sekä vaarallista jätettä	8 kpl	- hyötyjätteet ja vaaralliset jätteet veloitusetta kotitalouksilta - seka- ja energiajäte kuntayhtymän vahvistaman jätetaksan mukaisella vastaanottomaksulla	- vaarallinen jäte - renkaat - sähkölaitteet - kiviaines - rakennuspuutavara - metalli - kyllästetty puu - lasi, keramiikka - asbestijäte - muovi - metsätähdde - kartonki - haravointijäte - paperi - kannot - sekajäte - energijäte
 MAJASAAREN JÄTEKESKUS	- kuntayhtymän ylläpitämä jätteiden käsittely- ja loppusijoitusalue - alueella toimii useita yhteistyökumppaneita	1 kpl	- kuntayhtymän vahvistaman jätetaksan mukaisella vastaanottomaksulla	- loppusijoitettavat jätteet - erilliskerätty biojäte - erilliskerätty energijäte - tekstiilit (UFF) - hyötyjätteet - vaaralliset jätteet - saastuneet maat - rakennusjätteet

KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

Majasaaren jätekeskus

Majasaaren jätekeskus sijaitsee Kajaanin Kivimäessä ja toimii jäsenkunnissa tuotetun jätteen vastaanotto- ja käsittelykeskuksena.

Kajaanin kaupungin omistaman alueen kokonaispinta-ala on noin 100 ha, josta käytössä on noin 20 ha. Kaatopaikkatoiminta on aloitettu vuonna 1983. EU-määräysten mukainen loppusijoitusalue otettiin käyttöön 1.11.2007.

Loppusijoitettava jäte tiivistetään sorkkajyrällä ja peitetään maa-massoilla. Hyötyjätteinä otetaan vastaan biojätettä, energijätettä, puutavaraa, risuja ja puutarhajätettä, maa-aineksia, pilaantuneita maita, kiviaineksia sekä lasi- ja keramiikkajätettä. Pientuojille tarkoitettulla lajittelulaturilla vastaanotetaan lisäksi muovaa, kartonkia, paperia ja metalliromua.

Toimintavuonna jätekeskuksen vanhasta, vuoteen 2007 käytössä olleesta täyttöalueesta viimeinen kolmannes sai metrin paksuisen peiton (ensin maakerros, sitten tasoituserros kivituhkaa, eristeeksi bentoniittimatto, kuivatuskerrokseksi salaojamatto, pintakerroksiksi moreenia ja humusmaata).

Sekajätteen ja energijätteen käsittely

Seka- energijätteen laitostaminen käsittelyä jatkui edellisvuoden tapaan. Urakoitsijana toimi Huurinainen Oy. Käsittelylaitoksessa seka- ja energijätteestä jalostettiin kierrätyspolttoainetta (REF= recovered fuel), jota hyödynnettiin Kainuun Voima Oy:n lämpölaitoksella energiaksi noin 24 500 MWh.

Käsittelyyn vastaanotettiin energijätettä kuntayhtymän omilta lajitteluasemilta ja jätekuljettajilta yhteensä 3 377 tonnia ja sekajätettä yhteensä 12 861 tonnia. Käsittelyn eri vaiheiden jälkeen lopputuloksena syntyi muun muassa kierrätyspolttoainetta (69%), joka hyödynnetään energiantuotannossa. Käsittelyllä saatiin talteen myös sekajätteen joukossa olevat magneettiset metallit (2%) ja kompostoitavat jätteet (25%). Jätepenkkaan eli kaatopaikalle päätyvän jätteen määrä pieneni merkittävästi (3%).

Biojätteen käsittely

Erilliskerätty biojäte kuljetetaan kaikista Kainuun kunnista aumakompostoitavaksi jätekeskukseen. Kompostikentällä biojäte murskataan pyöräkuormaajan seulaauhalla ja seostetaan tukiaineeseen (puuhake). Seos kasataan kaksi metriä korkeiksi ja 50 metriä pitkiksi aumoiksi. Kompostoitumista seurataan lämpötilamittauksilla. Tarvittaessa auma käännetään biologisen toiminnana parantamiseksi. Puolikypsä kompostimassa siirretään jätetäytön päälle jälkikypsytykseen.

Kompostoitumisen lopputuote, multa, hyödynnetään jätekeskusalueella. Kompostimullalla korvataan muualta ajettavia maa-aineksia, joita tarvitaan jätepenkan peittelyyn ja maisemointiin.

Jätejakeiden jatkokäsittely

vaarallinen jäte > käsittely vaarallisen jätteen käsittelyluvan omaavassa laitoksessa

rakennuspuutavara ja metsätähteet > haketus > energiantuotanto

haravointijäte > kompostin tukiaine

painekyllästetty puu > Demolite Oy > energiantuotanto

kannot > haketus > energiantuotanto

kiviainekset > maanrakennus

kartonki, paperi ja metalli > uusioraaka-aineen jalostus

lasi ja keramiikka > maanrakennus

muovi > jalostus kierrätyspolttoaineeksi > energiantuotanto

renkaat > Suomen Rengaskierrätys Oy > jatkojalostus

sähkölaitteet > tuottajayhteisöt > jatkokäsittely

asbesti > loppusijoitus erityisjätteenä jätekeskuksessa

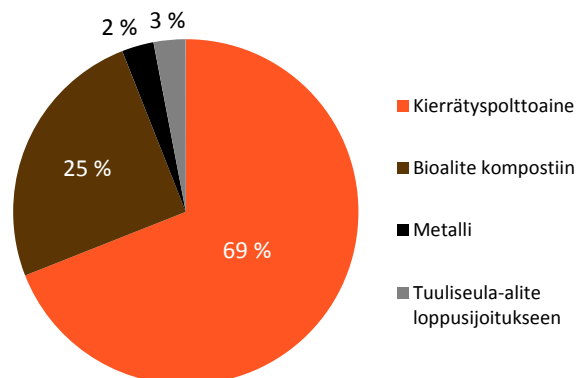
seka- ja energijäte > laitostaminen käsittely / loppusijoitus jätekeskuksessa

energijäte > jalostus kierrätyspolttoaineeksi > energiantuotanto

Jättemääriä

Vastaanotettavien jätejakeiden osalta jätteen kokonaismäärä lisääntyi edellisestä vuodesta 33 538 tonnia (57,2 %). Kasvu johtuu pääasiassa lisääntyneestä maa-aineksien määrästä, jotka syntyivät suu-rehkon rakennustyömaan pohjatöistä. Vähennemistä tapahtui sekajätteessä, rakennusjätteissä ja vaarallisissa jätteissä. Energijätteen, muun loppusijoitettavan jätteen, paperin/kartonkin, muun hyödynnettävän ja sähköromun määrä kasvoi. Sekajätteen loppusijoitus väheni 7 585 tonnia (76,6 %) koko vuoden jatkuneen käsittelytoiminnan vuoksi. Hyötykäyttö parani merkittävästi, ja kuntayhtymän hallinnassa olleiden jätteiden hyötykäyttöasteeksi muodostui 94 %. Kierrätyspolttoainetta ei saatu toimitettua energialaitokseen suunniteltua määrää ja vuoden vaihteessa sitä oli varastossa n. 5 300 tonnia.

Seka- ja energijätteen käsittelyn tuloksena saadut jätejakeet:

Majasaaren jätekeskus

Nyky aikaista jätteen vastaanottoa ja käsittelyä

Loppusijoitusalue

Biokompostialue

Kierrätyspolttoaineen
valmistus

Hyötyjätealue

Suljettu
loppusijoitusalue

Lajittelulaituri

Vaarallisen jätteen
varasto

Toimisto
Vaaka

Biokaasu-
pumppaamo

Öljyiset
lietteet

Öljymaiden
kompostialue

Vesien
käsittely

Lietteen rakeistus

Suljettu
loppusijoitusalue

Jättemääriä Ekokymppin toiminta-alueella, tonnia

Jätelaji	2013	2012
Loppusijoitettavat jätteet yhteensä	5 553	13 167
- Sekalainen yhdyskuntajäte	2 317	9 902
- Rakennusjäte	1 606	1 806
- Muu loppusijoitettava jäte	1 630	1 459
Hyödynnettävät jätteet yhteensä	77 080	43 977
- Paperi ja kartonki	4 604	4 190
- Energia- ja sekajätteestä jalostettava REF	16 242	8 373
- Biojäte	8 130	7 324
- Puhtaat maat	26 049	9 325
- Muut hyödynnettävät jätteet (risut, kannot, puu, betoni, tiili ym.)	22 055	14 765
Muut jätteet yhteensä	11 210	3 135
- Saastuneet maat	9 519	1 470
- Vaaralliset jätteet	950	972
- Sähkölaitteet	741	693

TUKIPALVELUT

Asiakaspalvelu sai kiitosta

Ekokymppi teki keväällä asiakastyytyväisyyskyselyn, jonka tuloksia verrattiin vuoden 2011 tehdyn vastaavan kyselyn tuloksiin. Vertailun mukaan Ekokymppi on kahden vuoden aikana parantanut tuloksiaan kaikilla toimintansa osa-alueilla. Merkittävin myönteinen muutos on tapahtunut asiakaspalvelussa. Ekokymppin asiakaspalveluun tyytyväisiä oli 58 prosenttia vastaajista, melko tyytyväisiä tai varovaisia arvioimaan 39 prosenttia ja tyytymättömiä vain 3 prosenttia. Tyytymättömien määrä vähentyi noin 10% edelliseen tutkimukseen verrattuna. Vastauksia ammatikseen analysoiva esittelijä piti sitä jopa kansallisesti mitattuna erinomaisena muutoksena.

Tutkimus sisälsi asiakaspalvelun lisäksi kysymyksiä muun muassa lajittelusta, Ekokymppin järjestämästä jätehuollosta, keräyspisteiden toiminnasta ja vaarallisen jätteen vastaanotosta. Kysely toteutettiin postikyselynä touko-kesäkuussa 2013. Lomakkeita lähetettiin 1 000 Ekokymppin asiakkaalle. Vastanneita oli 170 (vuonna 2011 vastaajia oli 298).

Puhelinvaihte Sentraalille

Ekokymppin puhelinvaihteen asiakaspalvelu siirrettiin loppuvuonna Sentraalille, joka on useita vuosia vastannut myös vuosilaskutuksen asiakaspalvelusta. Muutos paransi asiakaspalvelun tavoitettavuutta ja nopeutta.

Sakokaivorekisterin perustaminen

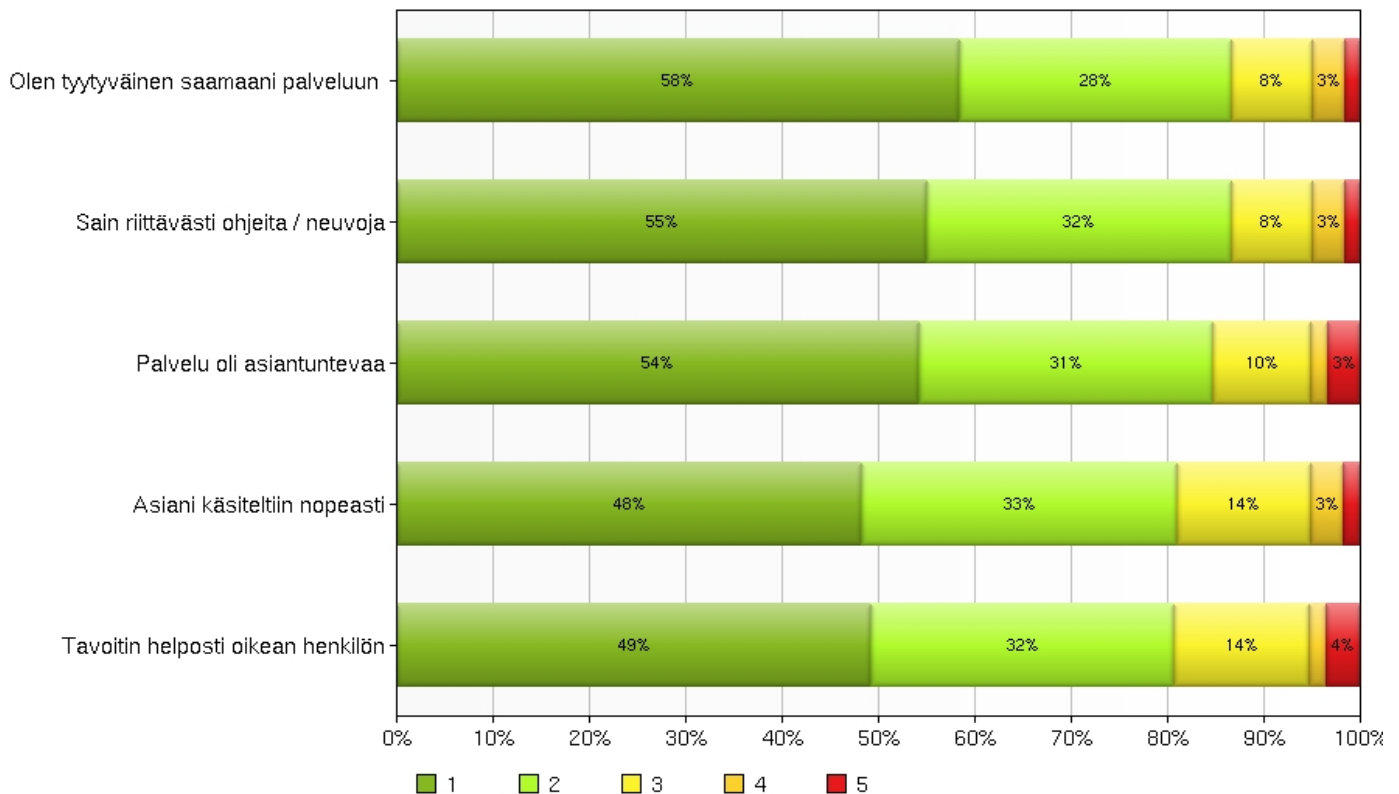
Jätelain kokonaisuudistus velvoittaa kuntia ylläpitämään rekisteriä jätevesikaivoista. Rekisterin perustamista varten kerättiin tietoja peruskunnista ja urakoitsijoilta. Tiedot syötettiin jätehuollon rekisteriin tulevaa valvontaa ja laskutuksen toteutusta varten.

Kiinteistön jätehuoltotietojen kerääminen

Kaivorekisterin päivityksen yhteydessä 10 783 Ekokymppin asiakkaalle postitettiin kiinteistön jätehuoltoa koskevia lomakkeita. Näiden lomakkeiden palautusprosentti oli erinomainen 75,7 % ensimmäisen lähetyskierroksen jälkeen. Lomakkeilla kerättiin tietoa kiinteistön jätehuollosta, ja tiedot tallennettiin jätehuollon rekisteriin.

Asiakastyytyväisyyskysely:

Ekokymppin asiakaspalvelu jätehuoltoon liittyvissä asioissa, 1=täysin samaa mieltä, 5=täysin eri mieltä

Sosiaalinen vastuu

HENKILÖKUNTA

Koko vuoden ajan kuntayhtymän palveluksessa oli vakituksessa työsuhteessa 13 henkilöä. Lisäksi kuntayhtymässä on ollut Majasaaren jätekeskuksessa kolme insinööriopiskelijaa, kesätyösetelillä 4 opiskelijaa ja yksi konemies lomansijaisena. Työllistämistuellla on ollut palkattuna osa-aikaisena kolme toimistoapulaista ja yksi neuvoja. Ammattiopiston aikuisopiskelun merkonomilinjalta on harjoittelussa ollut kaksi opiskelijaa. Yhteensä kuntayhtymän henkilötymäärä oli 17 htv.

Työterveyshuolto ja työturvallisuus

Suomen Terveystalo Oy hoitaa Ekokympin työterveyspalvelut. Se on tehnyt Ekokymppille työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja huolehtii suunnitelman päivityksistä. Lisäksi se on tehnyt selvityksen työpaikkaergonomiasta.

Työturvallisuutta koskevia asioita hoitaa henkilökunnan edustama työsuojelutoimikunta, joka muodostuu työsuojelupäälliköstä ja työsuojeluvaltuutetuista.

Henkilöstön hyvinvointi

Ekokymppi tukee työntekijöiden hyvinvointia ja työkykyä tarjoamalla kortin, joka sisältää liikunta- ja kulttuurietuja. Muuta työhyvinvointia parantavaa yhteistä toimintaa ovat olleet esimerkiksi yhteiset ateriat ja naurua hersyvät kahvitauot.

Osaamisen kehittäminen

Henkilökuntaa osallistui muun muassa seuraaviin koulutuksiin ja seminaareihin:

- Cgi kehittämisspäivät Lappeenrannassa
- Jätelautakuntien neuvottelupäivät Lahdessa
- Jätehuoltopäivät Tampereella
- Jätelaitospäivät Jyväskylässä
- Viestintäpäivät Siuntiossa
- Jätehuollon energiapäivät Helsingissä
- Kuntaenergiapäivät Kuopiossa
- Pidä Lappi siistinä –seminaari Rovaniemellä
- Taloushallinnon päivät Rovaniemellä
- Asiakaspalvelupäivät Kouvolassa

Lisäksi toimintavuonna palkattu neuvoja aloitti ympäristöalan ammattitutkinto -koulutuksen (ympäristökasvattajan koulutusohjelma) Suomen ympäristöopisto Syklissä.

*Tuikkujahtivoittaja 2013
Salmelan koulun PR 3*

*Näkyvyyttä ja neuvontaa
tapahtumissa*

NEUVONTA JA TIEDOTUS

Neuvonnalla ja tiedotuksella tarjotaan tietoa jätteen vähentämisestä, lajittelusta ja kierrätyksestä sekä kuntayhtymän toiminnasta. Tavoitteena on vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta.

Kotitalousasiakkaat ovat neuvonnan ja tiedotuksen pääkohderyhmä. Tietoa jaetaan myös vuorovaikutussuhteissa muihin sidosryhmiin (mm. kuntayhtymän omistajat, jätehuoltoyritykset, ympäristöviranomaiset, media).

Neuvonta- ja tiedotustapoja ovat:

- esitteet, ohjeet, julkaisut, tiedotteet
- lehti-ilmoitukset, radio- ja tv-mainonta
- verkkoviestintä
- puhelinneuvonta
- luennot, vierailut, tiedotustilaisuudet
- kokoukset ja palaverit

Kurre Kainuulainen

Kurre Kainuulainen on Ekokymppin orava, joka neuvoa ja opastaa jätelajittelussa ja jätteen synnyn ehkäisyssä. Kurren voi kutsua vierailulle päiväkotiin, kouluun tai tapahtumaan. Kurre-hahmolla on kaksi roolia - "talviturkki" ja vilpoisampi kesäasu. Kurrella on myös henkilöprofiili Facebookissa.

Kurre Kainuulainen vieraili kainuulaisilla päiväkodeilla ja kouluilla ja oli mukana monessa tapahtumassa, kuten Rakenna-Sisusta-Asu -messuilla, Kajaanin Markkinakadulla, Kajaanin Mahdollisuuksien torilla, Seppälän maalaismarkkinoilla, Kainuun Rastiviikolla ja Manterheimin Lastensuojeluliiton tilaisuuksissa.

Kurre oli aktiivinen myös Facebookissa ja jakoi kierrätysvinkkejä ja kiinnostavia toimintoja mediasta. Kurre käytti runsaasti kuvia ja videoleikkeitä tilapäivityksissään. Myös Kurresta itsestään otettiin useita videoleikkeitä, jotka ladattiin YouTubeen. Kurre haluaa viestinnällään kertoa, että kierrättäminen on tärkeää, mutta myös kivaa ja helppoa.

Vierailuja ja tapahtumia

Jätekeskukseen tutustui useita vierailijaryhmiä Kainuun Ammattiopistolta. Vieraille esiteltiin Ekokymppin toimintaa ja jätekeskuksen eri toimintoja.

Myös peruskoululuokkia vieraili Majasaareissa bussilasteittain syyskaudella. Kurre oli mukana opastamassa vieraita.

Huhtikuussa Ekokymppi oli mukana Rakenna-, Sisusta-, Asu -messuilla Kajaanissa, kesäkuussa Vaalan mökkiläistapahtumassa, heinäkuussa Kajaanin Markkinakadulla ja elokuussa Seppälän maalaismarkkinoilla. Tapahtumiin rakennettiin Kurren puuhapesä, jossa oli tarjolla lapsille ja lapsenmielisille kierrätysaiheisia pelejä ja tehtäviä.

Lisäksi Ekokymppi oli mukana Kainuun jätevesihankkeen järjestämissä neuvontatilaisuuksissa Vuolijoen, Vuoreslahdessa ja Pohjois-Tipaksella.

Tuikkujahti

Ekokymppi järjesti kolmannen kerran valtakunnallisen kampanjan mukaisesti Tuikkujahdin eli tuikkukuorien keräyskilpailun Kainuun peruskoululaisille. Kilpailu alkoi edellisen vuoden marraskuussa ja

palautuspiste

Paristojen
akkujen **palautus**

lätä käytetyt pienparistot
ja akut tähän laatikkoon

www.paristokierratys.fi

päätyi toimintavuoden tammi-helmikuun vaihteessa. Tavoitteena oli aktivoida koululaisia tarkkailemaan kulutus- ja lajittelutottumuksiaan. Tuikkujahtiin ilmoittautui 65 luokkaa (1 088 oppilasta). Jahdin aikana neuvoja vieraili muutamalla koululla jakamassa keräysohjeita. Kilpailun voitti Sotkamon Salmelan koulun pienryhmä (PR 3), joka keräsi eniten tuikkukuoria oppilasta kohden, 2 836 kpl. Ekokymppi palkitsi voittajaluokan 500 euron stipendillä. Sijat 2-4 palkittiin välkäpaketeilla. Kaikki luokat saivat osallistumisestaan diplomin, ja kaikki osallistujat saivat muistoksi Tuikkujahti-lyijykynän. Koko jahdin saalis Kainuussa oli noin 500 000 tuikkukuorta.

Muuta

Kaikilla lajitteluasemilla järjestettiin jälleen kesähelteillä ”neuvontapäivä” ja tarjottiin asiakkaille kylmää mehua.

Marraskuussa järjestettiin lajitteluasemanhoitajien koulutus, jossa aiheina olivat toiminnan kehittäminen ja vaaralliset jätteet. Päivän aikana työstettiin kehittämisideoita ja määriteltiin toimenpiteet ja vastuhenkilöt. Myös toimintaohjekansio päivitettiin ja jaettiin hoitajille. Kansio sisältää tietoa aseman toimintaperiaatteista, jätelajeista, lajitteluohjeista ja maksuista.

Ekokympin verkkosivuja päivitettiin säännöllisesti. Radiomainontaa tehtiin touko-, kesä- ja heinäkuussa jätehuollon ajankohtaisasioista. TV-mainontaa tehtiin edellisvuoden tapaan; kesäinen Kurremainos näkyi heinäkuussa ja talvinen joulukuussa MTV3-kanavalla.

Aluekeräyspisteiden opastekyltit uusittiin vuonna 2011 uudistuneen graafisen ilmeen mukaisiksi.

Neuvonta- ja tiedotusmateriaaliksi painatettiin mm.

- vuosikertomus 2012, 400 kpl
- vuosikalenteri 2014, 50 000 kpl
- organisaatioesite, 2 000 kpl
- Kurren puuhakirja, 500 kpl

Vuosikalenteri 2014 jaettiin joulukuussa jokaiseen Kainuun talouteen (noin 42 000 kpl) ja useimpiin yrityksiin sekä ulkopaikkakunnalla asuville kesämökkiläisille (noin 5 800 kpl).

Toiminta-alueen uusille kiinteistön omistajille (1 084 kpl), lähetettiin jätehuollon tietopaketti, joka sisälsi mm. jätehuoltomääräykset, vuosikalenterin, organisaatioesitteen ja lajitteluohjeita.

Sähköinen uutiskirje Ekoaviisi

Uutiskirjeen käyttöä jatkettiin säännöllisesti kahden kuukauden välein. Vuoden aikana julkaistiin 6 uutiskirjetä. Ekoaviisin tilaajia oli vuoden lopussa 96.

Ekoaviisi kertoo jätehuollon ja Ekokympin ajankohtaiset asiat ja sen voit tilata Ekokympin verkkosivuilta.

Sisäinen tiedonkulku

Henkilöstön kesken pidettiin yhteisiä asioita koskevia palaverieja tarvittaessa. Muutoin tiedonsiirron välineinä käytettiin paljon sähköpostia ja hallinnon taukokuoneessa olevaa fläppitaulua.

Hallinnon ja jätekeskuksen / lajitteluasemien välinen tiedonkulku hoidettiin enimmäkseen puhelimitse ja sähköpostitse.

Kajaanin siistein 2013 -kiertopalkinnon voitti Kainuun ELY-keskus. Ekokymppi ja Kajaanin kaupunki haastoivat toukokuussa kajaanilaisia yrityksiä ja yhteisöjä kilpailemaan oman toiminta-alueensa siisteydestä.

Ympäristövastuu

Jätekeskuksen toiminta vaikuttaa ilmaan, maaperään ja vesistöihin. Toimintaa ja ympäristövaikutusten tarkkailua ohjaa ympäristölupa. Ympäristövaikutuksia vesistöön, ilmaan ja maaperään tarkkaillaan vuosittain Kainuun ympäristökeskuksen (nykyisin Kainuun ELY-keskus) hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Päästötarkkailussa seurataan likaisten suotovesien ja puhtaiden hulevesien määrää ja laatua. Vaikutustarkkailu kohdistuu pinta- ja pohjavesiin.

Jätekeskuksen ympäristön velvoitetarkkailu on jaettu kahteen osaan: 1. lähiympäristön tarkkailu, jota suoritetaan kerran kuussa ja 2. ulompi tarkkailu ulottuen aina Mainuanjärveen saakka, mikä tehdään kolme kertaa vuodessa.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET ILMAAN

Jätteiden loppusijoitus vaikuttaa ilmanlaatuun, koska täyttöalueilla syntyy jätteen hajotessa kaatopaikkakaasua (metaania). Vuodesta 2002 käytössä olleella kaasunkeräysjärjestelmällä ilmakemikään haitallinen metaani kerätään talteen vanhoilta, käytöstä poistetuilta jätetäyttöalueilta.

Kaasunkeräysjärjestelmä kattaa vanhimmat käytöstä poistetut yhdyskuntajätteen kaatopaikka-alueet. Vuonna 2002 käytöstä poistetulla täyttöalueella on kuusi kaasunkeräyskaivoa. Vuonna 2007 käytöstä poistetulla jätetäytöllä on kymmenen kaasunkeräyskaivoa. Kummaltakin täyttöalueelta kaasu imetään alipaineella pumppausyksikköön, jossa kaasu kuivataan ja paineistetaan.

Valtaosa vanhojen jätetäyttöjen kaatopaikkakaasuista imetään kaasunkeräysjärjestelmän avulla joko soihut polttimelle tai omaan energiantuotantoon. Molemmista kerätty metaani ja muut hiilivedyt palaavat hiilidioksidiksi ja vedeksi. Tarkoituksena on näin vähentää kaatopaikan kasvihuonekaasupäästöjä muuttamalla erittäin voimakas kasvihuonekaasu metaani vähemmän haitalliseksi hiilidioksidiksi.

Omassa energiantuotannossa hyödynnetään osa kaatopaikkakaasusta, jolloin sen sisältämä energia voidaan käyttää hyödyksi jätekeskuksen toiminnoissa ja toimitilojen lämmityksessä. Toimintavuonna kerätyn kaasun kokonaisenergiasta hyödynnettiin omassa toiminnassa noin 5,7%.

Muita ympäristövaikutuksia ilmaan syntyy jätepenkan hoidosta ja jätteiden kuljetuksista – näihin käytetään energiaa, mikä aiheuttaa hiilidioksidipäästöjä. Näitä päästöjä ei ole ollut mahdollisuutta seurata.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET VESIIN

Vesiin kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi on estetty jätetäytöstä suotaantuvien ja muiden likaantuneiden vesien pääsy luontoon mm. salaojituksin ja tiivisrakennekerroksin.

Vesien käsittely

Kaatopaikan likaantuneet vedet – mm. liikenne- ja kompostialueilta – johdetaan likaisten vesien keräyskaivoon, joista vedet pumpataan ja imeytetään vanhoihin jätetäyttöihin. Jätetäytössä vesi ylläpitää jätteen biologista hajoamista ja kaasuntuotantoa. Biologinen prosessi myös käsittelee siihen johdettua likaista vettä.

Jätetäytöstä suodattuva ns. suotovesi johdetaan käsiteltäväksi biologis-kemialliseen puhdistamoon. Ensimmäisessä vaiheessa poistetaan pääosa suotoveden orgaanisesta aineesta. Toisessa vaiheessa ns. Envistone -tyypinpoisto poistaa suotoveden ammoniumtyypin, ja kolmannessa vaiheessa poistetaan loput epäpuhtaudet. Puhdistettu vesi johdetaan sähköjohtavuus- ja pH-mittausten jälkeen pois jätekeskuksen alueelta. Prosessissa saadaan talteen jätekeskuksen jätevesien sisältämä typpi, joka nitraattipitoisen veden muodossa voidaan käyttää mm. lannoitteena.

Jätekeskuksen vesistövaikutuksia tarkkaillaan jätekeskusalueen ulkopuolella yhdeksässä vesistöasteessa. Lisäksi seurataan jätekeskukselta purkautuvan veden laatua ja määrää. Pohjavesiä tarkkaillaan kolmessa pisteessä. Näytteitä otetaan kolmesti vuodessa Kainuun ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti.

Toimintavuonna jätekeskuksen alueelta purkautuneen veden sähköjohtavuusarvot olivat keskimäärin kaatopaikkavesille tyyppillisen korkeita. Veden pH oli keskimäärin hieman emäksistä tai lähellä neutraalia. Keskimääräinen kuormitus oli kaikkien parametrien osalta vähäistä.

Pohjavedet

Kaatopaikan, lähinnä vanhimman, käytöstä poistetun jätetäytön vaikutus pohjaveteen oli selvästi nähtävissä vain kaatopaikan etelä-, lounais- ja länsipuolella. Vaikutukset ilmenivät selvästi kohonneina sähköjohtavuusarvoina sekä kloridi- ja typpipitoisuuksina. Fosforipitoisuus oli suhteellisen pieni. Veden rauta- ja mangaanipitoisuudet olivat koholla.

Pintavedet

Jätekeskuksen kuormitus näkyy selvästi ensimmäisessä kaatopaikan alapuolella olevassa tarkkailupisteessä, Koljosen suolta laskevassa ojassa (piste Ko/11) ja lievästi Niittyjoen ala-osaan tulevassa tarkkailupisteessä. Kylkiäisessä tai sen alapuolella olevassa vesistössä jätekeskuksen kuormitusta ei voi havaita.

MELU, PÖLY JA HAJU

Puun ja betonin murskauksesta voi paikallisesti aiheutua ajoittaisista pölyämistä ja melua. Samoin ajoittaisista pölyämistä aiheuttaa tukkalastien purku. Melua syntyy hieman raskaasta liikenteestä jätekeskuksen alueella. Lieviä hajuhaittoja on esiintynyt lähinnä silloin, kun paikalle tuodusta biojätteestä on valmistettu biojätekompostia. Lieviä hajuhaittoja on esiintynyt viikottain, mutta se ei ole ulottunut juurikaan jätekeskuksen aluetta kauemmas.

Hajuista ei ole tehty yhtään reklamaatiota. Muita mahdollisia hajuhaittoja minimoidaan pitämällä avoin jätetäyttö mahdollisimman pieninä ja peittämällä kompostoitava biojäte välittömästi.

*Kunnostustyöt ja viher-
rakentaminen siistivät
Majasaaren jätekeskuk-
sen ulkoasua.*

*Kurre sai oman puuha-
kirjan, jota jaettiin lapsille
päiväkodeissa ja tapah-
tumissa.*

Kehitystyö

Majasaaren ulkoinen ilme

Toimintavuoden aikana Majasaaren ulkoinen ilme siistiytyi merkittävästi. Alueella tehtiin rakennusten kunnostustyötä ja perustettiin uusia viheralueita. Myös viimeisen penkkakolmanneksen peittäminen ja maisemointi siistivät yleisilmettä.

Kurren neuvontapaketit

Kurren jäteneuvontaan kehiteltiin erilaisia teemoja kuten Roskaretki ja Banaanin matka. Kesäharjoittelijan avustuksella valmistui "Kurren puuhakirja", jota painatettiin 500 kpl. Puuhakirja sisältää jäte- ja kierätysaiheisia tehtäviä, ja se on tarkoitettu päiväkotikäisille lapsille. Ekokymppi jakaa kirjoja lapsille päiväkotikäynneillä ja tapahtumissa.

Puuhakirjan kaveriksi painatettiin "Roskaretki Kurren kanssa". Saman teeman mukaisesti suunniteltiin ja painatettiin "Kurren muistipelikortit" ja Kurre-tarrat.

Lisäksi muita Kurre-tuotteita kuten Kurre-karkkirasioita ja Kurre-kynäkoteloita tilattiin mainosalan yrityksiltä. Messuilla ja markkinakadulla jaettiin Kurre-ilmapalloja.

Majasaari-pienomalli

Majasaaren jätekeskuksesta teetätettiin pienomalli, mittakaavaan 1:500. Pienomallin koko on 1 x 1,4 m. Sen avulla voidaan Majasaaren toimintoja esitellä messuilla, tapahtumissa tai vierailevien ryhmien käynneillä. Pienomallissa kuvataan alueen rakennuksia, alueita ja toimintoja, myös erilaisten pienomalliin sijoitettujen info-taulujen avulla. Pienomallin kruunaa vajaan sentin korkuinen tana.

Muuta

Ekokymppi oli mukana kolmessa kehityshankkeessa. VTT:n hallinnoima vaikean ympäristön mittausverkko (VAMMA) selvitys päättyi vuoden loppuun. Hankkeelle haettiin jatkoa, mutta sitä ei saatu. MTT Sotkamon vetämä "Biojätettä ja hepolantaa"-hanke jatkui koko vuoden ja se jatkuu vuoden 2014 puolelle. Syksyllä alkoi Kajaanin ammattikorkeakoulun "Geomaterials-hanke"-hanke, jossa tutkitaan kaoliinin käyttöä rakennus- ja maanrakennuskohteissa. Lisäksi loppuvuodesta jätettiin hakemus "Bioliitteestä lähien energiaa"-hanke selvitystä varten.

Taloudellinen vastuu

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Yleistä

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä, Ekokymppi, on yhdeksän Kainuun kunnan omistama kuntayhtymä. Toimialueen asukasmäärä vuoden 2013 lopussa oli 79 984 henkilöä. Asukasmäärä väheni edellisvuodesta 701 henkilöllä.

Ekokymppi hoitaa keskitetysti kunnille jätelaissa määrättyjä tehtäviä. Näitä tehtäviä ovat mm. jätteen keräily, kuljetus, hyödyntäminen, käsittely ja vaarallisen jätteen huolto sekä viranomaistehtävät.

Ekokymppin toimialueella on käytössä kiinteistökohtaisessa jätteenkeräilyssä ns. muunnettu kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Mallissa on erotettu jätteen kuljetus ja käsittely toisistaan siten, että yrittäjät hoitavat kuljetukset ns. sopimusperusteisesti ja Ekokymppi vastaa jätteen käsittelystä ja astiakohtaisten käsittelymaksujen määräämisestä. Ekokymppi hoitaa kuljetukset kunnan järjestämänä ainoastaan hallitsemiltaan aluekeräyspisteiltä ja lajitteluasemilta.

Jäsenkunnat, peruspääoma, hallinto ja henkilöstö

Kainuun jätehuollon kuntayhtymän jäseniä ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala. Peruspääoman suuruus on 896 557 euroa. Kuntayhtymän toiminta järjestetään itsekkannattavuuden periaatteella.

Peruspääoma jakautuu osakaskunnittain seuraavasti:

Kunta	Osuus %	Osuus €
Hyrynsalmi	3,98	35 659
Kajaani	42,79	383 681
Kuhmo	12,57	112 672
Paltamo	4,99	44 764
Puolanka	4,38	39 243
Ristijärvi	2,04	18 248
Sotkamo	12,26	109 928
Suomussalmi	12,40	111 133
Vaala	4,60	41 229
yhteensä	100,00	896 557

Yhtymäkokouksessa on yhdeksän jäsentä, yksi edustaja jokaisesta jäsenkunnasta. Kunnat nimeävät yleensä edustajansa kuhunkin yhtymäkokoukseen erikseen. Yhtymähallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä ja tarkastuslautakuntaan neljä jäsentä. Hallituksessa Vaalalla ja Paltamolla on yhteinen edustaja samoin kuin Hyrynsalmella, Puolangalla ja Ristijärvellä. Edustaja vaihtuu kausittain. Samoin menetellään tarkastuslautakunnassa. Yhtymähallituksen toimikausi on kaksi vuotta ja tarkastuslautakunnan neljä vuotta. Nykyisen hallituksen toimikausi päättyy vuoden 2014 lopussa ja tarkastuslautakunnan 2016 lopussa.

Yhtymäkokous kokoontui vuoden aikana kolme kertaa, hallitus kuusi kertaa ja tarkastuslautakunta seitsemän kertaa.

Yhtymällä on yksi varsinainen tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Tilintarkastus kilpailutettiin alkuvuodesta tarkastuslautakunnan toimikaudeksi. Varsinaisena tilintarkastajana toimii KPMG Kunta Oy. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT, JHTT Antti Kääriäinen ja varalla Marko Paasovaara.

Koko vuoden ajan kuntayhtymän palveluksessa oli vakituksessa työsuhteessa 13 henkilöä. Lisäksi kuntayhtymässä on ollut Majasaaren jätekeskuksessa kolme insinööriopiskelijaa, kesätyösetelillä 4 opiskelijaa ja yksi konemies lomansijaisena. Työllistämistuella on ollut palkattuna osa-aikaisena kolme toimistoapulaista ja yksi neuvoja. Ammattiopiston aikuisopiskelun merkonomilinjalta on harjoittelussa ollut kaksi opiskelijaa. Yhteensä kuntayhtymän henkilötyömäärä oli 17 htv.

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

Riskien hallinta

Jätelain kokonaisuudistuksen ja alueelle sovitun jätehuollon järjestämisellään myötä vastuuja on selkiytynyt toimintakentällä. Tuottajavastuun osalta ei vielä kuitenkaan päästy ns. täyteen tuottajavastuuseen pakkausjätteiden osalta, koska sen voimaantuloa siirrettiin lakimuutoksella kevääseen 2016.

Käytännön toiminnosta on merkittävä osa erilaisten tietojärjestelmien varassa, joten niiden ylläpitoa ja toimintavarmuutta on parannettu uusimalla levyjärjestelmä ja lisäämällä varmuuskopioille myös ulkopuolista tallennustilaa pilvipalvelusta.

Rahoitusriskien osalta korkotasot ovat olleet alhaalla, mutta niiden ennustaminen tulevaisuuteen on vaikeaa. Korot olivat koko vuoden ollen alhaisimmillaan pitkään aikaan.

Lainakannan riskiä on pienennetty sitomalla lainoista noin puolet pitkäaikaisiin korkoihin ja puolet lyhytaikaisiin (½-1v ebor). Lisäksi riskiä tasattiin ottamalla 7 vuoden korkosuojaus Nordean kiinteäkorkoiseen lainaan, jonka kiinteän koron jakso oli päättymässä 2016. Kassan riittävyttä on turvattu limiittitileillä. Tulorahoitukseen vaikuttavat jättekertymät vaihtelevat jonkin verran suhdanteiden ja maakunnan alueen hankkeiden mukana, ja siten tulojen kertymä voi vaihdella arvioidusta.

Vahinkoriskeihin on varauduttu tarvittavin vakuutuksin. Vakuutusturva kattaa toimialan normaalit toiminnot ja omaisuuden. Vakuutukset hankitaan Kajaanin kaupungin suorittaman kilpailutuksen mukaisesti Pohjolasta.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa on toteutettu voimassaolevan ohjeen mukaisesti. Viranhaltijoiden tekemiin päätöksiin kohdistuneet hallintovalitukset ovat liittyneet lähinnä maksujen kohtuullistamisiin ja järjestettyyn jätehuoltoon liittymiseen.

Eri toimintojen toteutumiseen ja seurantaan on käytetty soveltuvia mittareita ja arviointityökaluja (mm. JIrap-hanke jätteiden tilastointiin). Hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle raportoitin taloudellisesta tilanteesta kuukausitasolla.

Hallitus 2013		
Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Kajaani	Matti Nissinen, pj	Tuomas Laatikainen
Kajaani	Seija Heikkinen	Marjatta Immonen
Sotkamo	Ari Määttä	Timo Hyvönen
Kuhmo	Ilmo Komulainen, vpj	Toni Piironen
Suomussalmi	Niina J. Kinnunen	Riitta Kyllönen
Paltamosta; Paltamon ja Vaalan edustaja	Eero Keränen	Ilkka Horto
Hyrnsalmelta; Hyrnsalmen, Puolangan ja Ristijärven edustaja	Kati Nykänen	Helka Tolonen

Tarkastuslautakunta 2013		
Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Kajaani	Eero Juutinen	Vesa-Pekka Sarparanta
Suomussalmi	Erkki Olkarinen	Reijo Pyykkönen
Ristijärvi	Pirkko Palm	Kaarinen Syrjänen
Ristijärvi	Hilkka Heikkinen	Helka Tolonen

Sopimustoiminnassa ei ole havaittu rikkeitä tai niistä johtuvia seuraamuksia. Saatavien perintä hoidetaan vuosilaskutuksen osalta Lindorff Oy:lle annettavina toimeksiantoina ja jätekeskuslaskutuksen osalta omana toimintana. Muutamien asiakkaiden kanssa on sovittu maksujärjestelyistä.

Toimintoketjut pyritään toteuttamaan siten, että niistä vastaa useampi henkilö. Taloudenhallinnassa toiminnot varmennetaan aina kahden henkilön toimesta.

Liikevaihto ja rahoitus

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymä kattaa menonsa myyntituotoilla. Myyntituotoilla varaudutaan rahoittamaan myös kuntayhtymän tulevia investointeja ja pakollisia varauksia esim. tulevia loppusijoitusalueen sulkemiskustannuksia.

Kuntayhtymän liikevaihto oli 5 179 161 € (toimintatuotot). Vastavat toimintamenot olivat 4 105 451 €. Ennallistamisvarausta tehtiin 40 000 € ja kierrätyspolttoaineen loppukäsittelyä varten tehtiin ylimääräinen 200 000 € varaus. Toimintakate jäi ylijäämäiseksi 833 709 €.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat 128 661 €, jolloin vuosikate oli 705 048 € ylijäämäinen. Suunnitelman mukaisten poistojen (424 191 €) vähennyksen ja poistoeron muutoksen (24 411 €) jälkeen koko tilikauden ylijäämäksi jäi 305 297 €.

Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 10 % ja toimintamenot kasvoivat 8 %. Tarkemmat tunnusluvut ovat tasekirjassa toimintakertomuksen jälkeen.

Valtiolle tilitettävää jäteveroa perittiin jätemaksuissa yhteensä 239 700 €.

Vuoden 2013 käyttötalousmenoja rahoitettiin Majasaaren jätekeskuksen käsittelymaksuilla ja erillisillä jätetaksan mukaisilla perusmaksuilla ja aluekeräysmaksuilla. Kokonaisuudessaan toimintatuotot olivat 9 161 € arvioitua suuremmat ja toimintamenot 11 351 € suuremmat kuin talousarviossa.

Investointien rahoitukseen ei otettu luottoa, vaan ne toteutettiin kasvavarain.

Investoinnit

Investointeja tehtiin investointisuunnitelman mukaan. Majasaaren REF-hallin pihaja viimeisteltiin asfaltoinnin ja vastaanottosiilojen osalta. Majasaaren jätekeskuksen vesien- ja kaasunkäsittelyn uudistamisen suunnittelua jatkettiin suunnitelman mukaan. Erillisellä hallituksen päätöksellä rakennettiin rakennuspuujätteen käsittelykenttä. Uusi ekopiste rakennettiin Kuhmon S-marketin pihaan, jolla korvattiin kaupunginvarikon epäsiisti piste.

Tavoitteiden saavuttaminen

Tavoitteiden saavuttamista tarkasteltaessa lähtökohtana ovat perussopimuksessa kuntayhtymälle määrätty tehtävät. Lisäksi voidaan tarkastella vuoden 2013 talousarvion kirjattuja suoritteita. Perussopimuksessa määritellyt tehtävät toteutuivat kokonaisuudessaan kaikissa jäsenkunnissa. Vaarallisen jätteen vastaanotto on toteutettu kaikissa jäsenkunnissa olevissa vastaanottopisteissä. Kajaanissa järjestettiin perinteinen taajamakeräys yhteistyössä Prismän kanssa huhti-toukokuun vaihteessa. Vuolijoen ja Otamäen taajamissa järjestettiin kolme kertaa vaarallisten jätteiden ja sähköromun mobiilikeräys. Sähköelektroniikkaromun keräilyä jatkettiin kaikissa toimialueen kunnissa tuottajayhteisöjen kanssa solmittujen sopimusten mukaisesti. Lajitteluasemat ja aluekeräyspisteet toimivat kaikissa kunnissa. Lajitteluasemat olivat avoinna normaalien aukioloaikojen lisäksi joka toinen lauantai aiempien kesien tavoin.

Jäteneuvontaa suoritettiin suunnitellusti koko toimialueella. Jäteneuvoja vieraili mm. oppilaitoksissa, päiväkodeissa ja taloyhtiöissä. Jätekeskukseen ja lajitteluasemiin tutustui useita koululais- ym. vierailijaryhmiä ja kesällä järjestettiin lajitteluasemilla neuvontapäiviä. Kaikille toimialueen kiinteistönomistajille jaettiin vuosikalenteri. Luottamushenkilöille jaettiin edellisen vuoden toimintakertomus. Ekokymppi osallistui Rakenna-, Sisusta-, Asu- messuille Kajaanissa, Kajaanin markkinakadulle, Seppälän maalaismarkkinoille, Rastiviikolle ja Kajaanin mahdollisuuksien torille. Peruskoululaisille järjestettiin Tuikkujähti-kilpailu, jossa aktivoitiin koululaisia tarkkailemaan kulutus- ja lajittelutottumuksiaan kilpailun avulla. Lisäksi ylläpidettiin Internet-sivustoa ja Facebook-profiilia. Sähköinen uutiskirje Ekoaviisi julkaistiin kuusi kertaa. Mainontaa ja tietoisuutta julkasitiin myös radiossa ja televisiossa.

Kokoaikaisen henkilöstön määrä pysyi talousarvion mukaisessa suunnitelmassa. Loppusijoitusalueena käytössä oli ainoastaan yksi jätekeskus Kajaanin Majasaareissa. Lajitteluasemien, aluekeräyspisteiden ja ekopisteiden määrä säilyi entisellään.

Vastaanotettavien jättejakeiden osalta jätteen kokonaismäärä lisääntyi edellisestä vuodesta 33 538 tonnia (57,2 %). Kasvu johtuu pääasiassa lisääntyneestä maa-aineksien määrästä, jotka syntyivät suurrehkon rakennustyömaan pohjatöistä. Vähennyksiä tapahtui sekajätteessä, rakennusjätteissä ja vaarallisissa jätteissä. Energijätteen, muun loppusijoitettavan jätteen, paperin/kartongin, muun hyödynnettävän ja sähköromun määrä kasvoi. Sekajätteen loppusijoitus väheni 7 585 tonnia (76,6 %) koko vuoden jatkuneen käsittelytoiminnan vuoksi. Hyötykäyttö parani merkittävästi, ja kuntayhtymän hallinnassa olleiden jätteiden hyötykäyttöasteeksi muodostui 94 %. Kierrätyspolttolaitetta ei saatu toimitettua energialaitokseen suunniteltua määrää ja vuoden vaihteessa sitä oli varastossa n. 5 300 tonnia. Tarkemmat tiedot jätemäärien ja hyötykäytön kehittymisestä on esitetty jäljempänä tilastot-osiossa.

Taloudellisen tuloksen osalta talousarvion mukainen toteutuma alittui 100 045 €. Jätekeskuksen toimintatuotot alittuivat suunnitellusta 421 784 €. Muissa tuotoissa ja energijätetuotoissa toteutuma oli huomattavasti arvioitua parempi. Poikkeamat johtuvat osittain tuottojen tiliöinnin muuttumisesta, jonka vuoksi osa jätekeskustuottoja tiliöitiin energijätetuottoihin. SER-tuotot ylittyivät 25 141 € ja metallinkeräystuotot 90 680 €. Vuosilaskutustuotot toteutuivat lähes arvioidun mukaisesti. Kokonaisuudessaan toimintatuotot ylittyivät 9 161 €.

Loppusijoitusalue II:n sulkemistyöt saatettiin peittämisen osalta loppuun. Kesälle 2014 jäi ainoastaan ojen ja teiden viimeistely. Tuloksesta tehtiin 40 000 € suuruinen varaus nykyisin käytössä olevan loppusijoitusalueen sulkemistöiden kustannuksiin.

Käyttötalouden ylitystä syntyi ostopalveluissa 61 284 € ja muissa kuluissa 18 461 €. Jäteveroa maksettiin 60 300 € arvioitua vähemmän. Myös henkilöstökulut ja materiaalikulut alittuivat yhteensä 8 094 €. Menojen kokonaisylitys oli 11 351 €.

Toiminnalliset tavoitteet on saavutettu hyvin. Taloudelliset tavoitteiden osalta tulos oli ylijäämäinen, vaikka talousarvion mukaista ylijäämää ei saavutettu ylimääräisen varauksen tekemisen vuoksi. Perussopimuksessa määritelty itsekannattavuus toteutui 2013.

Toimenpiteet

Vuosilaskutus toteutettiin suunnitellusti ja se sujui ongelmitta. Vuosilaskutuksen asiakaspalvelusopimus jatkui Sentraalin kanssa. Sentraaliin siirrettiin loppuvuodesta myös kuntayhtymän vaihteen puhelinnumeron asiakaspalvelu.

Yhtymäkokouksen hyväksymää ohjetta talouden tervehdyttämiseksi toteutettiin suunnitellusti. Seka- ja energijätteitä ja puuperäisiä jätteitä käsiteltiin omana toimintana. Muunnettua jätehuollon järjestämismallia toteutettiin suunnitellusti, ja yhteistyö urakoitsijoiden ja peruskuntien kanssa sujui hyvin. Sakokaivorekisterin perustamista varten kerättiin tietoja peruskunnista ja urakoitsijoilta, ja tiedot syötettiin Jätekantaan tulevaa valvontaa ja laskutuksen toteutusta varten. Palvelutaso toiminta-alueella säilyi entisellään koko palveluverkoston osalta.

Seka- ja energijätteen hyödyntäminen sujui suunnitelmien mukaan koko vuoden, ja kaikki vastaanotettu jäte käsiteltiin kierrätyspolttolaitteeksi. Kierrätyspolttolaitteen menekin oli arvioitua huonompi lauhan syksyn vuoksi, ja polttoainetta kertyi varastoon huomattava määrä. Polttoaineelle joudutaan etsimään korvaava hyödyntämispaikka vuoden 2014 alkupuolella, ja hyödyntämisen kustannukset tulevat nousemaan. Tähän varauduttiin ylimääräisellä menovarauksella vuoden 2013 tuloksesta.

Toukokuussa toteutettiin toisen kerran kuntalaistyytyväisyyskysely Feelback Oy:n kanssa. Tuloksissa oli parannusta lähes kaikilla osaluilla. Tyytyväisyys asiakaspalveluun oli parantunut huomattavasti.

Jäsenyydet, edunvalvonta, koulutus ja virkistystoiminta

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä on jäsenenä Jätelaitosyhdistys ry:ssä. Jätelaitosyhdistys ry edustaa kuntien jätelaitoksia ja alueellisia jätehuolto-yhtiöitä. Jätelaitosyhdistys toimii yhdessä jäsentensä kesken, kehittää jätelaitosalaa ja turvaa julkisen jätehuollon toimintaedellytyksiä. Kuntayhtymä on lisäksi yhteisöjäsenenä Jätehuoltoyhdistys ry:ssä.

Toimiston henkilökuntaa osallistui mm. jätelaitospäiville, jätehuoltopäiville, viestintäpäiville, taloushallintopäiville ja jätelautakuntapäiville. Lajitteluaseman hoitajille järjestettiin koulutuspäivä Kajaanissa. Pikkujoulu järjestettiin Sotkamossa marras-joulukuun vaihteessa.

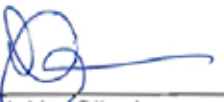
Kehitystyö

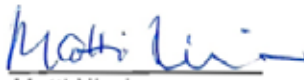
Ekokymppi oli mukana kolmessa kehityshankkeessa. VTT:n hallinnoima vaikean ympäristön mittausverkko (VAMMA) selvitys päättyi vuoden loppuun. Hankkeelle haettiin jatkoa, mutta sitä ei saatu. MTT Sotkamon vetämä "Biojätettä ja hepolantaa"-hanke jatkui koko

vuoden ja se jatkuu vuoden 2014 puolelle. Syksyllä alkoi Kajaanin ammattikorkeakoulun "Geomaterials-hanke"-hanke, jossa tutkitaan kaoliinin käyttöä rakennus- ja maanrakennuskohteissa. Lisäksi loppuvuodesta jätettiin hakemus "Biolietteestä lähienergiaa"-hanke selvitystä varten.

Kajaanissa 28.3.2014

Kainuun jätehuollon kuntayhtymän yhtymähallitus

Jukka Oikarinen

Matti Nissinen

Seija Heikkinen

Ari Määttä

Ilmo Komulainen

Niina Kinnunen

Eero Keränen

Kati Nykänen

TULOSLASKELMA
yksikkö=euro

31.12.2013 31.12.2012

RAHOITUSLASKELMA
yksikkö=euro

31.12.2013 31.12.2012

Toimintatuotot	5 179 161	4 707 804	TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Myyntituotot	5 092 310	4 683 340	Toiminnan rahavirta	945 048	498 295
Maksutuotot	46 080	16 313	Investointien rahavirta	-276 610	-399 567
Muut toimintatuotot	40 771	8 151	Toiminnan ja investointien rahavirta	668 438	98 728
Henkilöstökulut sivukuluineen	-813 041	-739 877	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Palvelujen ostot	-2 758 284	-2 318 734	Pitkäaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	-371 354	-21 354
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-359 465	-312 276	Lyhytaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	-127 158	175 837
Muut toimintakulut	-414 661	-700 477	Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0
TOIMINTAKATE	833 709	636 441	Saamisten muutos	-167 634	-254 370
Korkotuotot	6 845	4 456	Korottomien velkojen muutos	- 2067	-2 290
Korkokulut	-112 163	-146 149	Rahoituksen rahavirta	- 668 213	-102 177
Muut rahoituskulut	-23 343	-31 453	RAHAVAROJEN MUUTOS	225	-3 449
VUOSIKATE	705 048	463 295	Rahavarat tilikauden lopussa	2 249	2 024
Suunnitelman mukaiset poistot	-424 191	-408 210	Rahavarat tilikauden alussa	2 024	5 473
TILIKAUDEN TULOS	280 857	55 086			
Varausten lisäys (+) tai vähennys (-)	24 441	24 441			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	305 297	79 526			

TASE
yksikkö=euro

31.12.2013 31.12.2012

31.12.2013 31.12.2012

VASTAAVAA

Aineettomat hyödykkeet	27 182	20 123
- aineettomat oikeudet	27 182	20 123
- muut pitkävaikutteiset menot		
Aineelliset hyödykkeet	6 575 951	6 730 592
- kiinteistöjen vuokraoikeudet	100 970	100 971
- rakennukset	353 622	370 318
- kiinteät rakenteet ja laitteet	5 021 352	4 513 863
- koneet ja kalusto	248 120	330 601
- ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	851 887	1 414 840
Sijoitukset	5 020	5 020
Lyhytaikaiset saamiset	1 100 029	930 033
- myyntisaamiset	1 053 337	907 033
- muut saamiset	135	247
- siirtosaamiset	44 309	22 866
Rahat ja pankkisaamiset	2 248	2 024
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 708 183	7 687 906

VASTATTAVAA

Oma pääoma	79 083	-226 214
- pääomapanokset	896 557	896 557
- edellisten tilikausien yli- alijäämä	-1 122 771	-1 202 297
- tilikauden yli- / alijäämä	305 297	79 526
Tilinpäätössiirtojen kertymä	291 491	315 932
- poistoero	291 491	315 932
Pakolliset varaukset	510 200	270 000
Vieras pääoma	6 827 409	7 327 989
Pitkäaikainen	4 422 436	4 793 790
- lainat rahoituslaitoksilta	3 486 436	3 805 790
- lainat julkisyhteisöiltä	936 000	988 000
Lyhytaikainen	2 404 973	2 534 199
- lainat rahoituslaitoksilta	1 631 731	1 758 890
- lainat julkisyhteisöiltä	52 000	52 000
- ostovelat	421 217	460 414
- muut velat	101 662	81 313
- siirtovelat	198 362	181 582
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 708 182	7 687 906

TILINTARKASTUSKERTOMUS

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy
Lännenkatu 6
07100 KAJAANI

Puhelin 020 760 3000
Faksi 020 760 3063
www.kpmg.fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän yhtymäkokoukselle

Olemme tarkastaneet Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutamisvertailun ja toimintakertomuksen.

Kuntayhtymän hallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa sen hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus ja johtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisien virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimintojen jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan laimukaisuutta. Sisäisen valvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa siitä esitetyn selonteon. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Kuntayhtymän tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kajaani 2. huhtikuuta 2014

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Antti Kääriäinen
KHT, JHTT

Sanasto

Paperi	Puhtaat ja kuivat sanomalehdet, aikakauslehdet, kopiopaperi, kirjekuoret jne.
Kartonki	Kartonki- ja paperipakkaukset ja pahvi
Lasi	Värillinen ja väritön lasi, keramiikka, posliini yms.
Energiajäte	Jätteenpolttoon erikseen kerättävä palava jäte (puuta, muovia, likaista kartonkia yms.)
REF = recovered fuel	Jätteistä valmistettu kierrätyspolttoaine
Biojäte	Ruoan tähteet ja ruoan valmistuksessa syntyvä maatuva jäte
Biohajoava jäte	Eloperäinen, orgaanisesti hajoava jäte kuten ruokaperäiset jätteet, pahvi, paperi, puu
Vaarallinen jäte	Öljyt, liuottimet, lääkkeet jne.
Sähkölaitteet	Sähkökäyttöiset laitteet, lelut ja kodinkoneet
Rakennuspuutavara	Rakennus- ja purkupuutavara, maalatut ja lakatut laudat, puurakennuslevyt
Painekyllästetty puu	Painekyllästämällä käsitelty vihreä ja ruskea puutavara
Metsätähde	Oksat ja risut
Haravointijäte	Lehtikarke ja ruohojäte
Kiviaines	Betoni, tiili, klinkkeri
Sekajäte	Kierrätykseen ja energiahyödyntämiseen kelpaamaton jäännösjäte
Hyötyjäte	Jäte, joka voidaan käyttää uudelleen sellaisenaan, tai jonka sisältämä materiaali tai energia voidaan hyödyntää.

Jätteen kierrätys	Jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen.
Yhdyskuntajäte	Vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä.
Tuottajan vastuu	Järjestelmä, jossa tuotteiden valmistajien ja maahantuojaisten vastuulla on järjestää kierrätyspalvelut. Suomessa tuottajan vastuu koskee pakkauksia, paperia, sähkölaitteita, ajoneuvoakkuja, renkaita ja romuautoja.
Ekopiste	Alueellinen jätteen tuontipiste, jossa kerättävänä ainakin yksi kierrätettävä tai hyödynnettävä jätelaji.
Aluekeräyspiste	Alueellinen jätteen tuontipiste, jossa kerätään sekajätettä (ja paperia).
Lajitteluasema	Kierrätettävien/hyödynnettävien jätteiden ja vaarallisten jätteiden vastaanottopaikka
Jätekeskus	Paikka, jossa vastaanotetaan, käsitellään ja loppusijoitetaan erilaisia jätteitä.
Loppusijoitus	Jätteen loppusijoittaminen, läjittäminen. Jätteet, joita ei voida kierrättää tai hyödyntää energiana, päätyvät jätekeskuksessa loppusijoitukseen.
Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus	Kiinteistön haltija tekee jätteenkuljetussopimuksen suoraan jätehuoltoyrityksen kanssa.

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä, Viestitie 2, 87700 Kajaani, 08 636 611
www.ekokymppi.fi